A°. 1848. N°. 146.

Opregte Donderdagsche

HAARLEMSCHE COURANT

van 22 Junij.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

AUGSBURG, 17 Junij.

Naar luid der heden alhier ontvangene berigten uit Inspruck, is Z. M. de Keizer sedert eenige dagen vrij ernstig ongesteld, althans ten gevolge van ziekte verhinderd geweest de aan den gezant der Ottomanische-Porte en aan den commissaris van den Paus, den heer *Morichini*, toegezegde audientien te verleenen. Volgens sommigen moet 's Keizers ziekte aan gevatte koude worden toegeschreven; volgens anderen hebben 's Keizers zenuwen zwaar geleden onder den druk der laatste tijdsomstandigheden, de dagelijks te ontvangen bezendingen uit vele oorden des Rijks, en de meermalen verontrustende berigten uit Italie, Weenen, Hongarije, Croatie, enz. Men was echter van oordeel, dat Z. M. door zijne ziekte niet zou verhinderd worden, in de volgende week zijne voorgenomene terugreis naar Weenen te aanvaarden. De onderhandelingen over den vrede met Italie gingen voort.

Uit Munchen wordt gemeld, dat de Regering van Beijeren aan den heer *v. Abel*, haren gezant bij het hof van Turin, heeft gelast, ten krachtigste tegen de blokkade van Triest te protesteren, en, ingeval men hierop geen acht mogt slaan, zijne paspoorten aantevragen.

Uit Botzen wordt geschreven, dat het eerste berigt van den val van Peschierra aldaar eene algemeene vrees verwekt had, welke niet weinig vermeerderd was door de ongegronde geruchten van het aanrukken van Koning *Karel Albert* op Roveredo, ja zelfs op Trient. De laatste krijgsverrigtingen van *Radetsky*, hoofdzakelijk het bemagtigen van Vicenza en het terugtrekken van den maarschalk naar zijn vorig hoofdkwartier te Verona, hadden den moed echter weder doen herleven.

De milanesche dagbladen van 13 Junij zwijgen nog van de inneming van Vicenza, welke te Milaan echter destijds niet meer onbekend kon zijn. Volgens deze dagbladen zouden echter de Piemontezen reeds den 11den Junij op twee verschillende plaatsen de Adige zijn overgetrokken, terwijl een gedeelte hunner troepen aan den regter oever dier rivier was gebleven en langs dien oever noordwaarts voortgerukt tot aan de grenzen van Tyrol.

Eene commissie van de voorloopige Regering van Milaan, waaronder de voorzitter *Casati*, is naar het hoofdkwartier van Koning *Karel Albert* vertrokken, ten einde hem de acte van vereeniging van Piemont met Lombardije onder zijnen schepter aantebieden.

Tusschen den Paus en zijn ministerie heerscht voortdurend eene groote verwijdering.

[De over Frankrijk ontvangene berigten uit Italie houden in, dat de napolitaansche vloot werkelijk aandeel neemt aan de blokkade van Triest, en dat de bevelhebber zelfs bepaaldelijk verklaard heeft, in alles in gemeenschap met de sardinische vloot te zullen handelen. Eenige kleine vaartuigen, met levensmiddelen geladen, zouden reeds door die vloot buitgemaakt zijn.

Bijzondere berigten van 13 Junij uit Milaan maken melding van de overgave van Vicenza. — Den 14den Junij zou Koning *Karel Albert* het beleg van Verona hebben begonnen en den maarschalk *Radetsky* in die plaats ingesloten houden. Alzoo ten minste werd in Milaan verhaald.]

BERLIJN, 19 Junij.

[*Uit bijzondere brieven.*] Morgen zal de constituerende vergadering weder bijeenkomen, en de aanstelling der nieuwe ministers vernemen.

In weerwil der aangewende pogingen van kwalijkgezinden, eerst om de manschap van de landweer te bewegen, om niet optekomen, en naderhand, om zich aan insubordinatie schuldig te maken, zijn de 3 battaillons naar behooren gewapend, en voorzien zij, ten genoegen der overheden, in de dienst. Het ontbreekt niet aan oproerige geschriften, om de menigte op nieuw in beweging te brengen. Sedert het plunderen van het arsenaal, waarvan de gevolgen zoo heilloos hadden kunnen zijn, hebben deze pogingen minder invloed op den burger, die iets te verliezen heeft, dan te voren. Om echter te allen tijde bij magte te kunnen zijn, ten einde elke poging tot opstand dadelijk te kunnen onderdrukken, heeft de stedelijke Regering eene commissie van negen leden benoemd, welke van de vereischte volmagt zijn voorzien, om daartoe den bijstand van de burgerwacht en des noods ook van de militaire bezetting te kunnen vorderen.

FRANKFORT, 19 Junij.

Na te hebben aangehoord een rapport over de slavonische aangelegenheden, waarbij werd voorgesteld, dat Oostenrijk onmiddelijk zoude worden vermaand, om te zorgen, dat in Boheme en Moravie afgevaardigden voor de vergadering zouden worden benoemd, is men in het parlement dadelijk overgegaan tot de beraadslaging over de voordragt van een uitvoerend bewind, nadat men algemeen had begrepen, dat de noodzakelijkheid daarvan zoo blijkbaar was, dat deswegens geen verschil kon bestaan.

— Uit Milaan wordt van den 15den gemeld, dat het leger van den Koning van Sardinie, sterk 40,000 man, op het berigt van de overgave van Vicenza, was opgebroken, om over Villafranca naar Verona te trekken, en, zoo men zich voorstelde, die positie aantetasten, niettegenstaande men wist, dat de maarschalk *Radetsky* weder met 10,000 man derwaarts was teruggekeerd.

HAMBURG, 18 Junij.

Uit Flensburg wordt van den 17den gemeld, dat de generaal *v. Wrangel*, met zijnen geheelen staf, den 18den zich weder noordwaarts zoude begeven, en dat men eerlang belangrijke gebeurtenissen te gemoet zag.

Volgens bijzondere berigten, zoude zich in Zweden meer en meer een geest van tegenstand tegen eenen oorlog met de Duitschers openbaren. — Niettemin zouden den 14den te Malmoë weder 6000 man troepen zijn ingescheept, om naar Seeland te worden overgebragt.

VAN DEN RIJN, 20 Junij.

Triest wordt nu niet alleen geblokkeerd, maar is van de zijde der sardinische scheepsmagt den 13den met een dadelijken aanval bedreigd. De oostenrijksche bevelhebber heeft zulks aan de bevolking verkondigd, en haar vermaand, met zijne krijgsmagt medetewerken tot het afweren van den vijand.

— Nadat de opstandelingen van Praag stellig hadden geweigerd, om de opgeworpen barricaden te slechten, is de generaal *Windischgrätz* met de troepen uit de stad getrokken, en heeft hij de omliggende hoogten met geschut bezet, van waar de stad en voornamelijk de plaatsen, waar de Czechen zich hadden vereenigd, krachtdadig is beschoten en gedeeltelijk zwaar beschadigd. De meeste Duitschers waren gevlugt, en den Czechen worden vreesselijke mishandelingen van duitschgezinden te last gelegd. Den 15den moet het bombardement hebben plaats gehad. Den 16den heeft graaf *Mensdorf* het bevel overgenomen, in de hoop, dat daardoor de rust zoude worden hersteld. Burgers en studenten hadden zich daartoe aangeboden, mits, bij het weder binnenrukken van militairen, niemand zoude worden gevangengezet, immers niet, zoolang eene te vertrekken bezending geen gehoor had gehad bij den Keizer. Door middel van den telegraaf is deswegens met Weenen gecorrespondeerd. Het ministerie, aldaar gevestigd, heeft geantwoord, in dezen niet te kunnen beslissen, maar zulks aan de keizerlijke commissarissen te moeten overlaten. — Inmiddels was en bleef Praag in een zeer gevaarvollen toestand, en was eene spoedige beslissing allezins noodzakelijk.

PARIJS, 19 Junij.

Het ontwerp voor de Constitutie der fransche Republiek is heden in de Nationale Vergadering voorgedragen. Het begint met de verklaring, dat een ieder gehoorzaamheid verschuldigd is aan de wet, en met het beginsel aantenemen van: „Doe niet aan anderen hetgene gij niet wilt dat men u zal doen, en doe voor anderen 't geen gij wilt dat deze voor u zullen doen". Het waarborgt aan al de fransche burgers: vrijheid, gelijkheid, zekerheid, onderwijs, arbeid, eigendom, en ondersteuning; en bevat de omschrijving dezer regten als: vrijheid van godsdienst, petitie, rustige en ongewapende vereeniging; — gelijkheid voor de wet, en alleen voorrang tot het bekleeden van bedieningen voor deugd en bekwaamheid; — het regt voor elk en een iegelijk van kosteloos onderwijs van staatswege; — het regt, om van den arbeid te leven, waartoe de maatschappij, *door nader te beramen middelen*, aan de werkvatbare personen, die anders geen arbeid kunnen vinden, dezen *moet verschaffen*; — en het regt van verlaten kinderen, zieken en grijsaards op onderstand.

De Republiek zal, volgens het ontwerp, een en ondeelbaar zijn. Het volk is souverein. De wetgevende magt bestaat uit eene vergadering van 750 leden, regtstreeks en bij algemeen stemregt te benoemen voor den tijd van drie jaren. De uitvoerende magt berust bij één president, voor den tijd van vier jaren, regtstreeks en bij algemeen stemregt te benoemen, doch bij *geheime* stemming, en niet dadelijk weder benoembaar. Deze beschikt over de gewapende magt, doch mag dezelve nimmer commanderen. Hij wordt bezoldigd met 600,000 fr. 's jaars; — benoemt ministers en gezanten, — en wordt des noods door een vice-president vervangen. — De wetgevende vergadering benoemt voor den tijd van drie jaren een staatsraad, bestaande uit 40 leden.

De regters in eerste instantie en in appèl, alsmede die van cassatie, worden voor hun leven benoemd. De vormen der regtspleging zullen vereenvoudigd worden. De tusschenkomst van gezworenen blijft bestaan voor criminele zaken en zal ook bij sommige correctionele en burgerlijke zaken worden ingevoerd, nader te bepalen bij de wet. De militaire justitie, zoo ter zee als te land, blijft van de burgerlijke afgescheiden. Voorts zal een opperste regtbank worden ingesteld voor de geschillen die het burgerlijk bestuur betreffen, en een Hooge-raad, bestaande uit regters en gezworenen, om regt te spreken in zaken tegen de veiligheid van den Staat, de leden der vergadering, den president of de ministers, welks leden telken reize zullen worden benoemd door het hof van cassatie.

Elk Franschman zal dienstpligtig zijn. Het plaatsvervangen wordt afgeschaft. De gewapende magt, zoo van het leger als van de nationale garde, gehoorzaamt en beraadslaagt nimmer.

De doodstraf voor staatkundige misdaden wordt afgeschaft. — De godsdienst is vrij, wordt gelijkelijk beschermd, en de bedienaars worden op eene billijke wijze bezoldigd. — De onteigening ten algemeenen nutte blijft bestaan, behoudens voorafgaande vergoeding. De schuld wordt gewaarborgd. Het Legioen van Eer blijft behouden.

De lezing is met diepe stilte aangehoord. Alleen de afschaffing van het plaatsvervangen voor de krijgsdienst scheen vrij algemeene blijken van goedkeuring te weeg te brengen.

Behalve de voordragt der Constitutie, hebben in de zitting van heden nog beraadslagingen plaats gehad, welke vermelding behoeven. De afgevaardigde *Bouchotte* heeft voorgesteld, om alle vrijgelatene galeiboeven uit de nationale werkplaatsen te verwijderen, gelijk mede alle werklieden, die niet sedert een geheel jaar in Parijs met der woon zijn gevestigd. Die afgevaardigde heeft voorts verlangd, dat personen, welke bij de nationale werkplaatsen zijn ingeschreven, doch van wie het zal blijken, dat zij geenszins in nooddruftigen staat verkeeren, *als dieven* zullen worden gestraft. Eindelijk heeft de heer *Bouchotte* het wenschelijk geacht, dat van wege de Nationale Vergadering een programma zal worden uitgegeven, strekkende, om aan de arbeidende klasse de verzekering te geven, dat de volks-vertegenwoordiging het grootste belang stelt in haren tegenwoordigen toestand en haar toekomstig lot.

De voorstellen van dien afgevaardigde hebben de aandacht der meerderheid weder op de aangelegenheden der nationale werkplaatsen gevestigd. De heer *de Falloux* heeft, namens de commissie, verslag uitgebragt omtrent de wet tot het verstrekken van een krediet van drie millioenen ten behoeve dier werkplaatsen, en zich te dien aanzien gunstig verklaard. Namens de commissie heeft hij echter medegedeeld, dat ditmaal nog de som van drie millioenen door de vergadering moet worden verstrekt, vermits de omstandigheden zulks dringend vereischen; maar dat de Regering behoort te zorgen, dat de bedoelde werkplaatsen spoedig zoodanig worden ingerigt, dat zij den Staat niet langer tot last zullen zijn. De commissie heeft, bij monde van haren rapporteur, thans bepaaldelijk doen verkondigen, dat zij voortaan ongezind is om meer dan één millioen tegelijk, bijwijze van krediet, ten dienste der nationale werkplaatsen te verleenen.

De minister *Trélat* heeft op nieuw de vergaderde afgevaardigden doen gevoelen, met welke zwarigheden hij in dezen te kampen heeft. Hetzij uit overtuiging, hetzij uit eenige andere beweegreden, heeft hij het beweren bestreden, als zou het grootste deel der aan de dienst van de nationale werkplaatsen verbondene arbeiders misdadigers zijn. Hij heeft verkondigd, dat thans maatregelen genomen zijn, om een aantal werklieden arbeid te verschaffen bij de kanalisatie in de departementen Marne en Boven-Seine, en dat binnen 8 dagen niet minder dan 15,000 werklieden met spoortreinen uit Parijs derwaarts zullen worden overgebragt. De genoemde bewindsman heeft het verwijt verre van zich afgeworpen, dat de Regering ongezind zou zijn, om de nationale werkplaatsen behoorlijk te organiseren, omdat zij belang heeft bij het instandhouden van een oproerigen hoop volks, dien zij naar goedvinden kan breidelen en loslaten.

De woordenwisseling heeft eene vrij ernstige wending genomen, toen de minister verkondigde, dat hij altijd de leerstellingen der Socialisten, waarbij het beginsel van den eigendom in den grond wordt aangetast, heeft bestreden. De erkende aanhangers dier partij hebben zulks niet willen hooren, en van verschillende kanten heeft men den heer *Trélat* tot de orde geroepen. Deze laatste heeft ten slotte verkondigd, dat hij de betrekking van bewindsman volkomen moede was, en bereid, om de taak, die op hem berust, aan anderen overtelaten, vooral indien men aanmerking maakte op hetgeen hij tot organisatie der nationale werkplaatsen had verrigt, en van hem vorderde, dat hij meer spoed maakte dan het belang der zaak gedoogde. De twist of liever woordenwisseling is niet geeindigd, dan nadat de voorzitter *Senard* de partijen het stilzwijgen had opgelegd.

In den loop der zitting zijn nog wetsontwerpen goedgekeurd, waarbij een krediet van twee millioenen wordt verleend voor bijzondere uitgaven van de commissie der comptabiliteit, en magtiging aan de stad Limoges wordt verstrekt om een bedrag van 700,000 fr. te negotiëren voor werken van openbaar nut.

De afgevaardigde *Pascal Duprat* heeft een voorstel willen doen nopens het afschaffen van maatregelen, welke thans nog de vrijheid der drukpers in den weg staan. De meerderheid heeft echter dat voorstel niet willen aanhooren, op grond, dat zij de noodzakelijkheid van de afschaffing dier maatregelen volstrekt niet kon inzien.

— Het berigt, dat de onlusten te Nimes zijn gestild, wordt bevestigd. — Te Guéret duurt de gisting echter voort. Heden zijn verontrustende berigten nopens het gebeurde in die stad in omloop, en wordt zelfs verzekerd, dat zij door de oproerige bevolking in brand is gestoken. Dit zal echter welligt overdreven worden bevonden. Het kan echter als zeker worden gesteld, dat de rust daar nog in geenen deele is hersteld. — Uit Perpignan verneemt men, dat ook daar de gisting voortduurde. Men verlangde, dat de Regering de behoeftigen, die niet in staat zijn, om hun bedrag in de belasting der 45 opcenten te betalen, zou vergunnen, om, in stede daarvan, eenigen arbeid ten behoeve van den Staat te verrigten. Wordt daartoe besloten, dan volgt daaruit de oprigting van nationale werkplaatsen in de departementen.

Herhaaldelijk reeds zijn er pogingen in het werk gesteld, om het buitenverblijf van den heer *Lamartine*, in

de nabijheid van de stad Macon, te verbranden. Om alle ongevallen te voorkomen, zijn thans sterke detachementen der nationale garde dag en nacht onder de wapenen, ter bewaking der eigendommen van dien bewindsman.

— In weerwil der staatkundige misslagen, welke *L. Napoleon* laatstelijk heeft begaan, blijft zijn naam bij de menigte in groote eer en aanzien. Hij zal wel vermoedelijk den bewindslieden nog veel te doen geven.

— Men is in Frankrijk niet zeer gezind, om de vereeniging van Lombardije met Piemont, onder een hoofd, zoo dadelijk goedtekeuren; immers niet, zonder dat aan de Republiek ook eenige uitbreiding van grondgebied worde verzekerd, en men heeft daarbij het oog op Savoije.

— Heden zijn de 3 pc. renten 45 fr. 75 gebleven, en de 5 pc. 68 fr. 50.

LONDEN, 19 Junij, ('s avonds).

De lord-mayor dezer hoofdstad heeft eergisteren een zeer prachtigen maaltijd gegeven ter eere van Hr. Ms. ministers. Verscheidene der bewindslieden hebben, bij het instellen of beantwoorden van feestdronken, het woord gevoerd en onderscheidene staatkundige aangelegenheden aangeroerd. De eerste minister, lord *Russell*, heeft bij deze gelegenheid zijn vertrouwen te kennen gegeven, dat de vrede in Europa bewaard zou blijven, althans verklaard, dat het britsche gouvernement dit vurig wenscht en daartoe door alle middelen wil medewerken. Hij voegde er bij, dat Engeland geenszins, zoo als sommigen beweerden, zich in 't belang van deszelfs koophandel en nijverheid verheugde over de woelingen in Europa, maar integendeel daardoor groot nadeel ondervond, en dus ook in deszelfs eigen belang zeer verlangde naar het herstel en de bevestiging van de algemeene rust. — Lord *Palmerston*, heeft zich mede in een vredelievenden zin uitgelaten.

— Aan het Parlement is thans medegedeeld de laatste tusschen lord *Palmerston* en den spaanschen gezant *Isturitz* gevoerde correspondentie. Daaruit blijkt hoofdzakelijk, dat de britsche minister de door den hertog *Sotomayor* en door den heer *Isturitz* aangevoerde gronden voor de verwijdering van den heer *Bulwer* uit Madrid ten eenenmale onvoldoende geacht heeft; — geene inlichtingen daaromtrent van den heer *Mirasol* heeft willen ontvangen, — en den heer *Isturitz* een termijn van twee dagen gesteld heeft, om in geschrifte de ophelderingen te geven, met welker mededeeling de heer *Mirasol* belast was. De heer *Isturitz* heeft hierop geantwoord, dat hij, zonder magtiging van zijn hof, zich niet geregtigd achtte, om zelf die ophelderingen te geven, en lord *Palmerston* heeft hem daarop verklaard, dat, in dezen stand van zaken en na het gebeurde met den heer *Bulwer*, het britsche gouvernement niet langer met hem in betrekking kon blijven en hij wel zou doen met naar Madrid terugtekeeren.

— De verjaring der bij Waterloo behaalde overwinning is gisteren hier met de gebruikelijke plegtigheden gevierd.

— De beurs was heden in 't begin willig, doch op 't laatst hielden de hoogere prijzen zich niet staande. De 3 pc. gecons. resc. 83½ à ⅝. Portugal 17½. Spanje 12 en 23. Mexico 16⅜ à ½. Nederl. 4 pc. 63½ à ¾.

'S GRAVENHAGE, 20 Junij.

In de zitting der Tweede-Kamer van heden is, behalve de ontwerpen tot herziening der Grondwet, ingekomen een ontwerp van wet tot dadelijke afschaffing der straffen van geesseling en brandmerk.

Een zeer groot aantal ingekomene petitien, betreffende de herziening der Grondwet, zijn in handen gesteld van de commissie voor de verzoekschriften. De voorlezing van de lijst dier stukken heeft een half uur geduurd.

De voorzitter geeft kennis, dat tot rapporteurs over het ontwerp tot indiensthouding der ligting van de nat. militie over 1843, benoemd zijn de heeren *Enschedé*, *Hooft*, *v. Panhuijs*, *Gevers* en *van Rosenthal*.

De heer *Beerenbroek* heeft, bij missive verzocht, ontslagen te worden als lid der commissie voor de petitien, hoofde van de hem opgedragene betrekking van 's Konings commissaris voor de duitsche zaken in Limburg. Aan dit verzoek wordt voldaan, en de heer *Storm van 's Gravesande* in zijne plaats tot lid dier commissie benoemd.

De Kamer is daarna gescheiden.

'S GRAVENHAGE, 20 Junij.

De koninklijke boodschap, waarbij de ontwerpen tot herziening der Grondwet aan de Staten-generaal zijn toegezonden, luidt als volgt;

„ Edel Mog. Heeren! De twaalf wets-ontwerpen, welke bij deze aan U E. M. aangeboden worden, bevatten een volledig ontwerp van grondwets-herziening. Zij strekken ter vervanging van die ontwerpen, welke bij boodschap van den 8sten Maart j. l. aan U. E. M. werden toegezonden.

„ In de memorien van toelichting, welke de nieuwe wets-ontwerpen vergezellen, zijn de gronden uiteengezet, waarop zij rusten. Ook worden in den aanhef van de memorie, behoorende bij het Iste wets-ontwerp, de bijzonderheden aangetroffen, welke den algemeenen aard en de zamenstelling van deze ontwerpen doen kennen.

„ Ik breng deze voorstellen bij U E. M. ter overweging, met het oog niet slechts op onzen binnenlandschen toestand, maar ook op de gebeurtenissen, welke, in de meeste overige Staten van Europa, tot hervormingen in den maatschappelijken toestand hebben geleid. De voorzigtigheid gebiedt om niet uit het oog te verliezen, wat eene algemeene behoefte voor de volken schijnt geworden te zijn, al is het, dat ons vaderland. Gode zij dank! nog vreemd gebleven is aan de geweldige bewegingen, welke andere Staten hebben geschokt.

„ Ik vertrouw, dat de Grondwet, gewijzigd naar de voorstellen, welke door U E. M. staan onderzocht te worden, aan de eischen van het tegenwoordig oogenblik zal beantwoorden, gelijk zij ruimte zal overlaten, om, bij gewijzigden loop van omstandigheden, ook hierop acht te slaan en onze maatschappelijke instellingen gaandeweg te ontwikkelen en te verbeteren.

„ Het is Mij niet onbewust, dat over onderscheidene punten van meer of minder gewigt verschil van gevoelen kan bestaan, en werkelijk aanwezig is; maar in oogenblikken als het tegenwoordige vooral, is het de pligt van een ieder om wederkeerig inschikkelijk te zijn, en van eigene denkwijze iets ten offer te brengen.

„ Ik zelf, E. M. H.! heb Mij bij de beoordeeling van de nu voorgestelde onderscheidene wijzigingen in de Grondwet, niet aan de beoefening van een pligt onttrokken, welken ik, ter bevordering van eendragt, tot waarachtig heil van het Vaderland, met aandrang op het harte druk."

In de memorie van toelichting, tot de aangebodene ontwerpen behoorende, zegt de Regering, onder anderen, het volgende:

„ De Regering heeft bij dit ontwerp op het oog gehad de bevestiging der regten en der vrijheid van de ingezetenen. Zij heeft die regten en die vrijheid in onbekrompen zin uitgebreid, altijd voor oogen hebbende, dat in eene welgeordende maatschappij een ieder een deel zijner natuurlijke vrijheid moet weten op te offeren, ten einde de orde bewaard blijve.

„ De Regering is daarbij doordrongen geweest van de overtuiging, dat, bij de toenemende verlichting des volks, aan hetzelve, zoowel ten aanzien der algemeene rijks-belangen als ten opzigte der provinciale en gemeente-belangen, een billijke invloed moet worden toegekend.

„ Ten einde aan beide deze bedoelingen gevolg te geven, was het noodzakelijk de geheele Grondwet van 1815 te herzien, en werd het daardoor tevens noodzakelijk, op punten van minder belang verduidelijking daar te stellen, en zelfs acht te slaan op verbeteringen in stijl en taal, waartoe dan ook de hulp is ingeroepen van eenen man, die dagelijks medewerkt tot de uitbreiding van den roem onzer letterkunde.

„ De Regering was intusschen gebonden aan de bepalingen der bestaande Grondwet omtrent veranderingen en bijvoegselen.

„ Niets ware gemakkelijker geweest, dan een geheel nieuw ontwerp van Grondwet te vervaardigen. Moeijelijk was het daarentegen om het oude gebouw geheel te vernieuwen, en te volgen den weg bij de bestaande Grondwet afgebakend.

„ De Regering is van die moeijelijke taak niet afgeschrikt geworden. Zij weet, dat de minste stap buiten den wettigen gang van zaken tot ontbinding en wanorde leidt, en zij schrijft wel het behoud van rust en orde hier te lande bovenal aan den bezadigden zin van het trouwe Nederlandsche volk toe; maar zij gelooft daartoe te hebben medegewerkt, door het vermijden van alle staatsschokken en het ongeschonden bewaren der bestaande wetten."

Bij art. 41 van het ontwerp II (opperbestuur der kolonien) wordt in de toelichtende memorie hoofdzakelijk aangemerkt:

„ De redactie der beide artikelen, welke, volgens art. 41 van dit ontwerp, art. 59 der Grondwet vervangen, heeft het onderwerp van de rijpste overwegingen der Regering uitgemaakt. Algemeen toch was men van oordeel, dat bij dat art. 59 geene genoegzame medewerking in het bestuur der zoo hoogst gewigtige bezittingen en kolonien aan de wetgeving was toegekend.

„ Zoo men aan de eene zijde aan het billijk verlangen daartoe wilde toegeven, mogt men van de andere zijde niet uit het oog verliezen, dat de bezittingen en kolonien op een exceptioneel standpunt staan, en uit den aard der zaak niet op eene gelijke lijn konden worden gebragt met het beheer van 's Rijks aangelegenheden in Europa.

„ De Regering meent in de nu aangeboden wets-artikelen den middenweg te hebben gevonden, waarbij de geregelde gang van zaken in de bezittingen en kolonien verzekerd blijft, de medewerking der wetgeving niet wordt uitgesloten en de ruimste mededeeling van alle koloniale aangelegenheden aan haar is verzekerd.

„ De reglementen op het beleid der Regering kunnen worden beschouwd als uitmakende de Grondwet der bezittingen en der kolonien; als zoodanig worden zij onderworpen aan de regeling bij de wet.

„ Het omstandig verslag, jaarlijks aan de Staten-Generaal te geven, kan in den ruimsten zin worden genomen; het begrijpt het geheel financieel beheer en de verantwoording der koloniale administratie, met opgave van den staat, waarin de bezittingen en kolonien zijn. Na onderzoek daarvan bij de Staten-Generaal, wordt de koloniale rekening door de wet bekrachtigd en het batig slot onder de rijks-inkomsten opgenomen en in de schatkist overgebragt.

„ Het zal wel geen betoog behoeven, dat, waar de bekrachtiging door de wet wordt vereischt, ook alle bescheiden, waarop de Staten-Generaal die bekrachtiging moeten gronden, ter hunner beschikking worden gesteld.

Ten aanzien van art. 3 van ontwerp III (benoeming der leden van de Tweede-Kamer) zegt de Regering onder anderen:

„ De Regering heeft aangenomen, dat bij ons te lande de betaling van eene som van *f* 20 tot *f* 160 in de directe belastingen, door de kieswet naar de plaatselijke omstandigheden te bepalen, voor de belastingschuldige dat vermoeden kan opleveren van kennis en gegoedheid, hetwelk in den kiezer wordt vereischt. Indien wij voor een oogenblik in de grootste stad van ons land het hoogste cijfer aannemen voor de kiesbevoegdheid, en het laagste cijfer in de geringste gemeente, dan zal men in den regel zoodanige kiezers aantreffen, die naar billijkheid tot de benoeming der vertegenwoordiging kunnen en moeten medewerken.

„ De Regering heeft zich voor de regtstreeksche verkiezingen verklaard, beschouwende deze wijze van verkiezing als de eenige redelijke en ook de meest algemeen gewenschte. Hiervoor pleiten dan ook vele redenen: vooreerst ligt het in den aard der zaak, dat, wanneer iemand zich moet doen vertegenwoordigen, hij zelf onmiddelijk eenen vertegenwoordiger kieze, en niet iemand aanwijze die voor hem de keus zal doen en dus geheel tegen zijne begeerte en tegen zijnen wil aan zou kunnen handelen. Ten tweede mag men veronderstellen dat hij, die in staat is eenen goeden kiezer aan te wijzen, ook wel in staat zal zijn onmiddelijk eene goede keuze van volksvertegenwoordiger te doen. Daarbij heeft men opgemerkt, dat het volk in het algemeen en zelfs de minder gegoeden in het bijzonder, den takt hebben om, wanneer het op de verdediging van hunne belangen aankomt, zich zoodanigen bijstand te bezorgen, welke het geschiktst is om het voorgestelde doel te bereiken; zóó zelfs dat de hoogere standen in de maatschappij meestal eindigen met hunne belangen op te dragen aan hen, die de mindere klassen reeds lang hadden onderscheiden. Eene derde reden voor de regtstreeksche verkiezing is, dat men vooral thans bij de benoeming der vertegenwoordiging verlangt de stem der meerderheid, en men bij eene trapsgewijze verkiezing, hoe men die ook regele, het tegendeel verkrijgt, eene keuze door de minderheid. Eindelijk, ten vierde, is thans de regtstreeksche verkiezing noodzakelijk, vermits men anders terstond tegenover eene nieuwe vordering van herziening zoude staan."

Met betrekking tot de instelling eener Eerste-Kamer wordt in de memorie van toelichting hoofdzakelijk aangemerkt: Geene regering is denkbaar tegenover eene eenige, door het volk gekozene, in het openbaar beraadslagende vertegenwoordiging. Al ware het alleen om alle overijling voortekomen, zou eene Eerste-Kamer, of een tweede deel der vertegenwoordiging, noodzakelijk zijn. Indien eene Kamer, vertegenwoordigende het volk, onmiddelijk met voorstellen tot den Troon kan gaan, staat de Regering bloot om in een oogenblik van opgewondenheid, als de driften het bedaard overleg hebben verbijsterd, ten onregte te worden omvergeworpen; de Eerste-Kamer is daartegen een dam. — Naar het oordeel der Regering zijn slechts twee wegen voor de zamenstelling eener zoodanige Kamer denkbaar; men moet hebben òf een vast ligchaam, bestaande uit erfelijke leden, òf een ligchaam, door het volk gekozen uit hen, die het meeste belang hebben bij de rust en het krediet van den Staat. Kiest de Koning de leden der Eerste-Kamer, dan ziet men daarin niet meer eene vertegenwoordiging van het Land of van het Volk, maar van den Koning en bestaat er een volstrekte strijd tusschen deze instelling en de bepaling der bestaande Grondwet, dat de Staten-generaal het Nederl. Volk vertegenwoordigen. Laat men trapsgewijze door provinciale Staten, dat is door eene minderheid, de Eerste-Kamer benoemen, dan zal daarin eene onderdrukking van de meerderheid worden gezien, welke in de Tweede-Kamer wordt vertegenwoordigd. Aan eene erfelijkheid van leden der Eerste-Kamer valt in ons land, bij eene gelijke verdeeling der nalatenschappen, bij de geringe uitgestrektheid van den bodem in evenredigheid van de bevolking, en bij de wisseling der rijkdommen, wel niet te denken. — De Regering meent, dat de voorgedragene benoeming van de leden eener Eerste-Kamer voor 9 jaren en hooge census aan dit andere deel der wetgeving meer vastheid zullen verzekeren en het meer den eigendom zullen doen vertegenwoordigen dan de Tweede-Kamer. De meerdere kennis van sommigen (zegt de Regering verder) laat zich onmogelijk bepalen, en het bekleeden of bekleed hebben van waardigheden is een ongewisse grond voor kunde en ondervinding. — Voor de leden der Eerste-Kamer is geene geldelijke toelaag voorgedragen, omdat men heeft gemeend, dat, bij den prikkel, welke door eene regtstreeksche keuze ontstaat, de leden dier Kamer, die door hunne belastingpligtigheid blijken tot de meest gegoeden te behooren, blootelijk schadeloos moeten worden gesteld.

In het 5de hoofdstuk, handelende over de *justitie*, is nu bepaald, dat de leden van den Hoogen-Raad door den Koning, zooveel mogelijk uit de verschillende provincien, zullen worden benoemd, zonder voordragt. Ook is van andere voordragten van regterlijke ambtenaren geene melding gemaakt. Deze verandering is voorgesteld „ omdat eene tienjarige ondervinding de noodzakelijkheid der voordragten of nominatien niet zóó bevestigd heeft, dat men het beginsel, 't welk in de meeste constitutionele landen ten aanzien der regtstreeksche benoeming heerscht, hier niet zou moeten aannemen."

Ten aanzien van ontwerp n°. VI (over de godsdienst) zegt de Regering in 't algemeen het volgende:

„ Het is met vertrouwen, dat de Regering tot de toelichting van dit wets-ontwerp overgaat. Zij heeft het bewustzijn, zich ten aanzien van de godsdienst op het onafhankelijk standpunt te hebben geplaatst, hetwelk haar past. Zij heeft het bewustzijn, jegens allen regtvaardig, jegens niemand zwak te zijn geweest.

„ De Regering acht zich gelukkig, ten opzigte der geheele grondwetsherziening de algemeene meening te hebben geraadpleegd; maar zij acht zich dit in het bijzonder, wanneer zij het oog slaat op de onderscheidene verzoekschriften, waarin over het hoofdstuk der Grondwet betreffende de godsdienst is gehandeld.

„ De Regering heeft zich ten nutte gemaakt de wenken haar gegeven, om, bij de groote verscheidenheid van kerkgenootschappen hier te lande, de orde bij de openbare uitoefening van de godsdienst te bewaren. Maar zij heeft tevens afgewezen den eisch om, waar men voor zich vrijheid vroeg, beperking voor andersdenkenden daar te stellen."

Met betrekking tot art. 5 en 8 van dat ontwerp (*openbare godsdienstoefening* en *placet*) behelst de memorie van toelichting het volgende:

„ In den regel is nu alle openbare godsdienstoefening alleen toegelaten binnen gebouwen en besloten plaatsen, terwijl alleen dáár, waar zulks thans naar de wetten en reglementen in gebruik is, de godsdienstoefening ook buiten de gebouwen is geoorloofd, opdat aan geen verkregen regten, met omzigtigheid en beleid toegestaan, zou worden te kort gedaan.

„ Maar zoo de regering van de eene zijde heeft gehoor gegeven aan de wenschen van hen, die verzekering verlangden tegen alle botsing tusschen de onderscheidene kerkgenootschappen, zij heeft van de andere zijde den eisch afgewezen om aan andersdenkenden eene voorloopige censuur opteleggen, welke geheel in strijd is met alle overige beginselen der Grondwet, en een wapen zoude zijn in de hand van de Regering, waarmede zij zich wel zoude kunnen kwetsen, maar niet verdedigen.

„ Hoe? In een land, waar bestaan zoo vele genootschappen, die buitenlandsche betrekkingen aanknoopen, waaronder er zelfs zijn, wier handelingen met den sluijer van het geheim zijn bedekt, zoude men het godsdienstig begrip van ruim een derde der ingezetenen aan banden willen hebben gelegd, welke de Regering willekeurig zou kunnen inkrimpen of uitrekken!

„ Het is eene leerstelling van een groot deel der ingezetenen, dat het Hoofd hunner kerk de voortdurende vertegenwoordiger van het geestelijk beginsel is, door den Stichter hunner leer gevestigd, en dat zij met zekerheid kunnen berusten in de uitspraken, die dat Hoofd hunner kerk over kerkelijke aangelegenheden doet. Die uitspraken moeten zij, naar hunne leer, ongeschonden uit de hand hunner priesters vernemen. Met welk regt zou nu in een Staat, waarin alle kerkgenootschappen gelijke bescherming genieten, de Regering zich de magt toekennen om die uitspraken vooraf te onderzoeken; terugtehouden degenen die haar minder aangenaam waren; ze te wijzigen en te verminken, en dat willekeurig, zonder regel of vasten grond van beoordeeling?

„ Als het bedoelde kerkgenootschap vraagt, om, zonder voorloopige censuur, met hare hoofden briefwisseling te houden, en zonder voorloopige censuur hare kerkelijke voorschriften af te kondigen, vraagt het slechts die vrijheid van godsdienstoefening, welke hare leer behoeft. En, als andersdenkenden de Regering den last willen opleggen, preventive maatregelen tegen deze vrijheid te nemen, vragen zij geene vrijheid meer voor zich, maar eene beteugeling voor anderen, welke zij voor zich zouden verwerpen. Daaraan mag de Regering geen gehoor geven.

„ En, wat zou de Regering met dat gevaarlijk wapen doen? Indien zij er met gestrengheid gebruik van maakt, indien zij verwerpt al datgene wat, bij vergezochte gevolgtrekking, nadeelig zou kunnen werken, zal alle vrijheid van verkeer tusschen de hoofden van het kerkgenootschap en de leeken belemmerd zijn, en er is religiehaat en religie-oorlog uit te voorzien. Indien de Regering daarentegen mild is in het toelaten der afkondigingen, en uit die afkondigingen vloeijen inderdaad ongeregeldheden voort, dan is zij de deelgenoote van de oorzaken dier ongeregeldheden en onmagtig om ze te beteugelen.

„ Het placet is alzoo in de hand der Regering een wapen, dat haar in hare roeping om rust en orde te bewaren, slecht verdedigt, maar dreigt haar zelve te kwetsen.

„ Het is hier als in de meeste maatschappelijke zaken: het goede, het nuttige, het doelmatige zijn onderdeelen of gevolgen van hetgeen regtvaardig is.

„ De Regering, zij erkent het gaarne, gaat nu af van een stelsel (de wet van 1806), dat vooral in den aanvang goede vruchten heeft gedragen; maar dat stelsel was reeds geknakt en ondermijnd, zoodat de overgang tot een nieuw eene noodzakelijkheid is geworden. — De inrigting van het onderwijs naar de wet van 1806 heeft misschien te dien tijde verdraagzaamheid gesticht; zij doet het thans niet meer. — Thans ziet men er dwang in, dien men er bevorens niet in schijnt te hebben gezien. — Dwang nu wekt mistrouwen op, en uit mistrouwen kan geene verdraagzaamheid geboren worden. Het is dus de pligt der Regering dat mistrouwen weg te nemen, opdat de ingezetenen, hoe uitsluitend ook in hunne godsdienstige begrippen, als staatsburgers verdraagzaam worden. Het is nood, het is pligt terug te komen van een stelsel, dat men reeds, om den vrede te bewaren, heeft ondermijnd."

In ontwerp VIII (defensie) zijn de voornaamste veran-

deringen: 1° dat de militiens een jaar later dienstpligtig zullen worden; 2° dat een gedeelte, bij de wet te regelen, voor de dienst ter zee kan worden bestemd.

Bij het ontwerp n°. X (onderwijs en armbestnur) merkt de Regering in 't algemeen het volgende aan:

„ Ook bij de voordragt van dit wets-ontwerp mag de Regering zich verheugen de aandacht op het voorstel der Commissie van 17 Maart ll. te hebben gevestigd. Ofschoon toch de gevoelens ten opzigte van het onderwijs aanmerkelijk uiteenloopen; sommigen eene volkomene vrijheid wenschen; anderen alleen aan de Regering het beheer over het onderwijs willen hebben toegekend; weder anderen hemelhoog verheffen de wet van 1806 en de uitkomsten die dezelve heeft opgeleverd; nog anderen die wet als een voortbrengsel van een reactionnairen geest verwerpen, en den lof, aan het lager onderwijs hier te lande gegeven, als overdreven beschouwen; — ofschoon sommigen in het voorstel der Commissie de zaden van tweedragt en religiehaat zien; anderen daarentegen het middel om nuttigen vooruitgang te bevorderen en alle spanning weg te ruimen, — zoo heeft toch de Regering de overtuiging gekregen, dat zij door het ontwerp, zoo als het thans gewijzigd wordt aangeboden, den middenweg heeft gekozen, welke tot bevrediging kan leiden, indien slechts de grondslagen, hier gelegd, met beleid worden ontwikkeld.

„ De inrigting van het openbaar onderwijs wordt, zoo luidt nu het 2de art. van het ontwerp van wet, met eerbiediging van ieders godsdienstige begrippen, door de wet geregeld. Dat wil zeggen: er zal een openbaar onderwijs zijn, dat zich niet begeeft op het terrein der godsdienstige begrippen, en de inrigting van dat onderwijs zal door de wet worden geregeld; dat wil zeggen: zal uitgaan van het gezag.

„ Tegenover dit openbaar onderwijs, door den Staat ingesteld, aangekweekt, aanbevolen en beschermd, zal intusschen overstaan het regt voor elk, die, naar regelen door de wet te stellen, van zijne bekwaamheid en zedelijkheid kan doen blijken, om vrijelijk zijne kundigheden aan anderen medetedeelen.

„ Tegenover dat openbaar onderwijs, van het gezag uitgaande, zal overstaan het regt der ouders om naar hunne begrippen de opvoeding hunner kinderen te regelen, en de ontwikkeling van hun verstand toe te vertrouwen aan hen, die, geheel onafhankelijk van het gezag, met bekwaamheid en zedelijkheid toegerust, de bevoegdheid tot het geven van onderwijs hebben verkregen.

„ Dit vrij onderwijs blijft echter onderworpen aan een billijk toezigh der overheid; en zoo is inderdaad gewaakt en voor het regt van den Staat om te zorgen voor de ontwikkeling der jeugd, en voor het regt der ouders om in het kiezen van leermeesters aan geen dwang onperworpen te zijn."

„ De Regering, die hier tegenstand biedt aan de weinig beradene wenschen van hen, die andersdenkenden aan banden willen leggen, buiten de onderdrukking van elke overtreding der wet, toont hierdoor, dat zij onder geen geestelijk gezag hoegenaamd wil bukken, en dat zij, als het noodig is, ten aanzien van allen, zonder onderscheid, genoegzame kracht zal weten te ontwikkelen om alle genootschappen binnen de palen van gehoorzaamheid aan de wetten te houden."

— Heden avond te 7½ ure is de eerste nieuwe haring alhier aangekomen, en zijn daarvan onmiddellijk de gewone geschenken aan Z. M. en aan de leden der koninklijke familie gedaan. — De eerste jager heeft te Vlaardingen aangbragt 93 ton, waarvan de helft maatjes en de andere helft volle. De prijs was ƒ 700.

AMSTERDAM, 20 Junij.

Heden heeft het prov. geregtshof alhier uitspraak gedaan in de zaak der 19 beschuldigden, ter zake van de oproerige gebeurtenissen van 24 Maart. *Hanke*, *Gödeke* en *Martin*, tegen welke de doodstraf was geëischt, zijn, bij gebrek aan bewijs, vrijgesproken, en dadelijk op vrije voeten gesteld. Ook zijn *Luning*, *Albers*, *Eskes*, *Randelhoff* en *Sasse* bij gebrek aan bewijs vrijgesproken, gelijk mede de besch. *Wijnbergen*, als gehandeld hebbende zonder oordeel des onderscheids. — De beschuldigden *Alvenaar*, *Eerbeek*, *de Vries*, *Jagtman*, *Mercier* en *Olivier* zijn veroordeeld, wegens plundering met openbaar geweld doch zonder zamenrotting, de drie eersten tot geëseling en tuchthuisstraf voor 12, 10 en 8 jaren, de drie laatsten tot te pronkstelling en 6 jaren tuchthuisstraf. Eindelijk zijn *Mosink*, *Paradies* en *Krieger* schuldig verklaard aan verbreking van sluiting en veroordeeld tot gevangenisstraf, de eerste besch. voor 1 jaar, de beide laatsten voor 6 maanden. — De voorlezing van het arrest heeft ongeveer 1½ uur geduurd.

AMSTERDAM, 21 Junij.

In de vergadering van deelhebbers van de Rijn-Spoorweg-Maatschappij, is verkondigd, dat er hoop bestaat op eene spoedige aansluiting aan de duitsche ijzerbanen; dat de voorbereidende werkzaamheden voor den zijtak van Utrecht naar Rotterdam zijn afgeloopen en de gronden grootendeels zijn aangekocht.

HAARLEM, 21 Junij.

In het in ons voorlaatst nummer uit Leyden medegedeelde stuk van den Academischen Senaat zijn, door onachtzaamheid van den letterzetter, eenige woorden uitgevallen, te weten: achter „ HH. Burgemeester en Wethouders" de woorden: „ *jegens een erkend en achtbaar en hoogst verdienstelijk collegie*", en verder, vóór „ opgewekte misnoegdheid", het woord *algemeen*.

[Aan onze geabonneerden verzenden wij, bij dit nummer der Courant, een exemplaar van de afzonderlijk gedrukte *ontwerpen van wet tot herziening der Grondwet*, zoo als zij thans door de Regering zijn aangeboden.]

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 21 Junij. Den 20sten dezer zijn in Texel binnengekomen Steenfeld van Cette naar Dantzig als bijlegger, Legender van Sunderland, Rogers van Newcastle, Doewes van Grangemouth, Sandstrom van Abo, Bruun en Lorentsen, beide van Nerva, Helmers van Dantzig, Christensen, H. Knudsen, Moldenhouer, S. Knudsen, Hofgaard en Zwarts, alle 6 van Drammen en Steenfelt van Osterrisoer, en uitgezeild de schepen *Willem Ernst*, kapt. H. Wittebol, *Elizabeth en Anthonette*, kapt. Bezier en *Sirius*, kapt. Mulder, alle 3 naar Batavia, Lukens en Kroon, beide naar Livorno, Fokkes naar Marseille, Bakker naar Bordeaux. J. Nenneboog naar Rochefort, Zult naar Londen, de Jonge naar Jarmouth, Ketelaar en Jones, beide op avontuur; de wind n. n. o. en n. n. w.

Den 19den dezer is in het Vlie binnengekomen Smith (st.) van Londen, Korter en Minck, beide van Riga en uitgezeild de Haan naar Hull, Foster naar Newcastle en Sundstrom naar Borgo.

Te Helvoet zijn aangekomen het schip *Mexico*, kapt. Kuyt van Rio de la Hache, Dunlop (st.) van Londen, Cross van Hull, Williamson van Sunderland, Davidson van Leith en Grunfield van Aberdour en uitgezeild het schip *J. C. J. van Speyk*, kapt. Vonk naar Batavia. Te Brielle voor den wal Z. M. stoomschip CERBERUS, [illegible] nieuwe haring.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 21 Junij. *Raapolie* in een doen, ord. cond. ƒ35½; vliegend ƒ 34½; op levering flaauw, p° Sept. ƒ 33¼; p° Oct. ƒ 33½; p° Nov. ƒ 33½ à ƒ 33¾; p° Dec. ƒ 33¾ à ƒ 34. *Lijnolie* ord. cond. ƒ 27½, vliegend ƒ26½. *Hennepolie* ord. cond. ƒ36.

LONDEN, 19 Junij. *Tarwe* 1 à 2 sch. hooger. *Gerst* en *haver*, ten gevolge van grooten aanvoer, 1 sch. lager.

FONDSEN EN BEURSTIJDINGEN.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 21 *Junij.*

	pct.				
NEDERL. Werk. Schuld	2½	42	à	½	42¼
„ „ „	3	48½	„	49	48 11/16
„ „ „ resc.	3		„		
„ „ „	4	64	„	½	64 3/16
„ Oost. Ind. Leen.	4	62¾	„	63	62⅞
„ Am. Synd.	3½	62½	„	¾	62⅝
„ Handelmaatsch.	4½	122¼	„	¾	122½
„ Holl. Spoorw.			„		
„ Rijn „	4½		„		
„ Aand. Haarl. Meer	5		„		
ENGELAND. Gecons.	3		„		
FRANKRIJK. Inschr. grootb.	3		„		
RUSLAND. Obl. bij *Hope en C.*	5	92½	„	93	92⅞
„ „ „ 1828/29	5	91¾	„	92½	92⅜
„ „ Amst. 1831	5	79½	„	80¼	80
„ leen. 1840	4	69½	„	70	69¾
„ inschr. *Stieglitz*	4	69	„	½	69⅜
„ „ grootb.	6		„		
„ Certific.	6	50¼	„	¾	50½
„ Neg. Hamburg	5		„		
POLEN. Aand. 1829 ƒ 300: —			„		
„ „ 1835 „ 500: —			„		
„ Oblig.	4		„		
PORTUGAL. Neg. Londen	3		„		
„ „ „	4	14	„	¼	14⅛
„ Binnenl.	5		„		
SPANJE. Neg. Londen 1834	5	9¼	„	½	9 5/16
„ „ onbep. St.	5	8¾	„	9½	
„ Coupons		6	„	½	
„ Neg. Londen 1842	3	23	„	24	23¾
„ Binnenl. Schuld	3	15¾	„	16½	16⅜
OOSTENRIJK. Ween. Bank *Goll*	5		„		
„ „ „ „	4		„		
„ Metal.	5	53½	„	54¼	54
„ „ Neg. Lond.	5		„		
„ „	2½	27½	„	28¼	28
NIEUW GRENADA. Neg. Lond.	1		„		
VENEZUELA. Neg. Londen	2		„		
MEXICO. Neg. Londen	5	13¾	„	14¼	14
LOUISIANA bij *Hope en C.*	5		„		
Geld op Beleening		3½	„		
dito op Prolongatie		3	„		

Belgie neg. 80 mill. 31. Spanje passive 3. Brazilie neg. 1824' 67½. Peru 16 1/16.

De markt in binnenl. fondsen was heden willig. Nederl. 2½ *pc.* 42 1/16, ¼; 3 *pc.* 48⅝, ¾, 11/16; 4 *pc.* 64 1/16, ¼, 3/16. *Handelm.* 122½. *Van buitenl. fondsen waren Russen voortdurend gevraagd, en hooger te plaatsen. Spaansche* 3 *pc. binnenl., in 't begin van de beurs,* 16 *pc.; doch later tot* 16 5/16, ⅜ *pc. gerezen;* 3 *pc. buitenl.* 23¼ à 23¾. *Weener fondsen hooger;* 2½ *pc.* 28; 5 *pc.* 54. 4½ *pc. Belgie* 55¼. 5 *pc. Brazilianen à* £ 100, *van het jaar* 1839 65½ *pc.*

MADRID, 14 Junij. De 5 pc. 12⅝; 3 pc. 21 7/16. Coup. 8.

WEENEN, 17 Junij. De 5 pc. Metall. 65. Bank-actien 1000. Weener Loten fl 500, ƒ 104 à 106.

BERLIJN, 19 Junij. De 4 pc. Russen bij *Stieglitz* 72⅜. Polen 54. De 5 pc. Eng. Russen 93. Bank-actien 70¾ à 71¼.

FRANKFORT, 19 Junij. De 5 pc. Metall. 54; dito 2½ pc. 27⅞. De 2½ pc. Ned. 41¾. De 3 pc. Spaansche binnenl. 16⅜. Bank-actien 960.

LONDEN, 19 Junij. Cons. 83½. De 4 pc. Ned. 63⅝. De 4½ pc. Belgie 59. De 5 pc. Russen 90½. Mexico 16⅜. Ardoins 12; de 3 pc. Spaansche 23. De 4 pc. Portug. 16.

PARIJS, 19 Junij. De 5 pc. cont. 68,50; ult. 68,25; de 3 pc. cont. 45,75; ult. 45,50. Napels 71. Bank-actien 1265.

ANTWERPEN, 20 Junij. Ardoins 9¼; 3 pc. binnenl. 16¼. De 5 pc. Belgie 65½; dito 4½ pc. 59¾.

*** Getrouwd:

RENSWOUDE, den 18den Junij 1848. C. M. VAN NOORT en B. J. BACKER.

Eenige kennisgeving.

*** Heden avond, half elf ure, beviel zeer voorspoedig van eene DOCHTER *WILLEMINA ELISABETH JENTINK*, geliefde Echtgenoote van J. YPES LOJENGA.

LEEUWARDEN, den 17den Junij 1848.

*** Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER *HELENA ANTONETTA VISSER*, hartelijk geliefde Echtgenote van A. J. EYMER.

HAARLEM, 17 Junij 1848.

*** Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER *E. C. M. VAN HALL*, Echtgenoote van Mr. S. M. S. MODDERMAN.

GRONINGEN, 18 Junij 1848.

*** Heden beviel voorspoedig van eenen welgeschapen ZOON *CHRISTINE GEORGETTE VAN DER MANDELE*, geb. *HUMMEL*.

DELFT, 18 Junij 1848.

*** Heden beviel voorspoedig van een' welgeschapen ZOON Vrouwe *C. F. VAN HOËVELL — TRIP*.

DORDRECHT, den 19den Junij 1848.

Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER *MAGDALENA DOYER*, hartelijk geliefde Echtgenoote van P. N. VAN KAMPEN.

AMSTERDAM, 19 Junij 1848.

*** Heden middag, ten een ure, overleed, na een smartelijk lijden van circa twee jaren, mijne geliefde Zuster, NEELTJE DEKKER, in den ouderdom van 73 jaren en 12 dagen. MARIA DEKKER.

HARDINXVELD, den 11den Junij 1848.

Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, na een langdurig lijden, onze geliefde Zuster en Behuwd-Zuster, Mejufvrouw MARIA ELIZABETH GLAVIMANS, in den ouderdom van ruim 29 jaren.

Uit aller Naam,

ROTTERDAM, den 16den Junij 1848. C. J. GLAVIMANS.

*** Heden overleed ons geliefd jongste KINDJE, in den jeugdigen leeftijd van 9 maanden.

HITSERT, den 18den Junij 1848. B. J. BUURMAN. W. VOLDERS.

*** Heden overleed, in den ouderdom van circa 65 jaren, Vrouwe J. C. VAN DER CHIJS, Weduwe Mr. *J. Sanderson*, diep betreurd door Familie en Betrekkingen.

LOENEN AAN DE VECHT, den 17den Junij 1848.

ERNST VAN BEUSEKOM Ez.
Exec. Test.

Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, op den Huize *Vechtzigt*, in den ouderdom van ruim zestig jaren, mijn geliefde Echtgenoot, de Wel-Eerwaarde Zeer-Geleerde Heer JAKOB POL, vroeger Leeraar der Doopsgezinde Gemeente te Hoorn. A. M. BLOM, Wed. *J. Pol.*

WEESPER-KARSPEL, 17 Junij 1848.

Op begeerte van den overledene, zullen geene uiterlijke teekenen van rouw aangenomen worden.

*** Ons ouderhart werdt heden wederom diep bedroefd, daar het den Heere behaagde ons jongste Dochtertje, JOHANNA WILHELMINA, in den ouderdom van 4½ jaren, van ons te nemen. H. DUIJS. P. J. W. DUIJS, Geb. VAN NAS.

NIJMEGEN, den 18den Junij 1848.

Eenige kennisgeving aan Familie en Vrienden buiten de Stad.

*** Heden overleed alhier, in den ouderdom van ruim 18 jaren, Jonkheer MENNO COEHOORN VAN SMINIA, veelgeliefde oudste Zoon van H. B. v. SMINIA en W. COEHOORN v. SCHELTINGA.

BERGUM, 18 Junij 1848.

Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, in den ouderdom van bijna 74 jaren, de Heer JOHANNES BANTE.

AMSTERDAM, 18 Junij 1848. C. JANSEN Oz. J. APPENZELLER.

*** Heden overleed, na eene korte ongesteldheid, onze waarde Moeder, Behuwd- en Grootmoeder, ANNA VAN HOUTEN, Wed. den Heer *Jan Barrevoet Az.*, in den ouderdom van ruim 78 jaren.

HAARLEM, 18 Junij 1848. DK. KLINKERT, *uit aller Naam.*

*** Mijn geliefde Echtgenoot, de Edel-Achtbare Heer Mr. DAVID PIERA, Regter in de Arrondissements Regtbank te *Dordrecht*, overleed heden, tot bittere droefheid van mij en mijne twee Kinderen, in den ouderdom van 48 jaren. H. A. VAN DER ELST, Wed. *D. Piera.*

DORDRECHT, den 19den Junij 1848. Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, tot onzer aller droefheid, in den ouderdom van 61 jaren, mijn geliefde Echtgenoot, G. H. ASSELEN, na eene genoegelijke Echtverbindtenis van ruim 29 jaren. A. E. ASSELEN, Geb. WESSELS.

EDAM, den 19den Junij 1848.

NB. Zullende de *Kruideniers-* en *Tabaks-Affaire*, op dezelfde wijze, door mijnen Zoon worden voortgezet.

*** Op den 15den dezer overleed, ten mijnen Huize, mijne waarde Tante, Mejufvrouw D. C. EGELING, in den ouderdom van bijna 78 jaren.

J. A. J. GULDENSTEDEN EGELING.

ZEIST, 20 Junij 1848.

*** IEMAND van de Hervormde Godsdienst, oud 25 jaren, bezitter van den tweeden Rang, geëxamineerd voor het Fransch en bekend met de beginselen der Engelsche en Hoogduitsche Talen, de Wiskunde en zeer ervaren in het Teekenen, zag zich gaarne tegen Augustus verplaatst, hetzij als Secondant, hetzij als Gouverneur. Nadere inlichtingen zijn te bekomen, onder *franco* Brieven, bij den Onderwijzer H. HEMKES Kz., te Voorburg.

*** Een fatsoenlijk jong Mensch, van goede getuigschriften voorzien, oud bijna 23 jaren, zag zich gaarne, als KLERK, op een *Kantoor* der *Directe Belastingen* en *Accijnsen* geplaatst, tegen genot van Kost en Inwoning, zijnde hij reeds twee jaren op zoodanig Kantoor werkzaam geweest. Te bevragen per *franco* Brieven, onder Letters F. E. A., bij de Boekhandelaren JACOBS & MEIJERS, te Amersfoort.

*** Om dadelijk in dienst te treden wordt verlangt: Een bekwaam WAGENMAKERS-KNECHT, in staat eene *Wagenmakerij*, voor eene Weduwe, te kunnen waarnemen. Adres met *franco* Brieven, doch liefst in *persoon*, bij de Wed. JB. TROMP, te Schellinkhout.

*** NIEUWE HARING BERIGT.

De ondergeteekende geeft door deze aan zijne geëerde Begunstigers en Stadgenooten te kennen, dat hij heden, te Utrecht, van de eerst aangekomene NIEUWE HARING, heeft aangekregen eene partij der beste en fijnste soort van *Groene-* of zoogenaamde *Haagsche Haring* en verder zal zorgen dagelijks van de beste en fijnste soort voorzien te zijn.

Waarom ik bij deze mijne geëerde Begunstigers en allen welke mij heden op nieuw met hun Ed. gunst gelieven te vereeren, verzoek, om, even als in vorige jaren, eene opgaaf te doen hoeveel stuks ik 's wekelijks toe moet zenden, hetzij met of zonder prijsbepaling; kunnende op eene prompte, secure en civiele bediening staat gemaakt worden, om het vertrouwen mijner geëerde Begunstigers waardig te blijven.

Utrecht, 21 *Junij* 1848. A. VAN BROEKHUIJZEN.

NIEUWE HARING BERIGT.

De ondergeteekende maakt bij deze zijne geëerde Begunstigers, zoo binnen als buiten deze Stad, bekend, dat hij weder voorzien is van die soort van GROENE HARING, dewelke, zoo hij vertrouwd, de meeste smaak en voldoening geven zal.

Haarlem, *den* 21*sten Junij* 1848.

W. VAN BROEKHUIJSE Az.,
Hofleverancier van Zijne Majesteit den Koning.

***,* NIEUWE HARING- EN ZALM BERIGT.**

De ondergeteekenden geven door deze aan hunne geëerde Begunstigers berigt, dat zij hebben aangekregen de eerste NIEUWE HARING en zullen zich steeds van de beste en fijnste soort voorzien houden; nieuwe GEZOUTE-VISCH, CHINA'S-APPELEN, CITROENEN en Minerale BRONWATEREN, tot eenen civielen prijs; belovende eene prompte Bediening.

Haarlem, 21 *Junij* 1848.

De Wed. B. KOELEWIJN en ZOON.

***,* NIEUWE HARING BERIGT.**

A. VAN DER MAAREN en COMP., te Haarlem, hebben aangekregen de eerste NIEUWE HOLLANDSCHE HARING; vette gerookte ZALM, à 20 Cents het Ons; nieuwe Bergsche ANSJOVIS, à *f* 1 per 100; versch Mineraal BRON- en BITTERWATER, tot eenen civielen prijs. Brieven *franco*.

, Eene Dame, die te Leyden een ruim Huis bewoond, met een grooten Tuin, wenschte, met Augustus e. k., eenige APARTEMENTEN, liefst ongemeubileerd, te Verhuren aan een of twee *Dames*; ook zoude zij wel genegen zijn, een of twee *jonge Meisjes*, ter Inwoning en Verzorging bij zich te hebben. Verdere informatien te vragen, met *franco* Brieven, onder Letter L., aan het Bureau der Leydsche Courant.

, Voor weinig Geld te KOOP: Eene élégante LANDOWER voor stads gebruik, ingerigt voor de reis, met Achterbok, Kap op den Voorbok en de noodige Koffers enz., voor acht Personen. Het Rijtuig heeft, zonder letsel, op eene groote reis gediend en kan dadelijk weder tot dat einde gebruikt worden. Te zien en *franco* te bevragen bij den Koetsier op *de Hartekamp*, bij Haarlem.

, Bij toeval UIT DE HAND TE HUUR, om binnen vier weken te kunnen betrekken: Een alleraangenaamst gelegen LANDGOED, groot ongeveer veertien Bunders, gelegen in de nabijheid van Velp, bevattende een ruim Heeren-Huis, met afzonderlijke Tuinmans-Woning, Koetshuis en Stalling voor zes Paarden, mitsgaders Tuinen, voorzien van de noodige Broeibakken, Bouw- en Grasland en lommerrijke Wandelingen; een GESTOELTE in de Kerk der Hervormde Gemeente te Rheden, en, desverkiezende, ook eigen VISSCHERIJ en JAGT, over ongeveer honderd Bunders Land.

In *persoon* of met *vrachtvrije* Brieven te bevragen bij den Notaris VAN ROSENTHAL, te Velp.

, Door geheele kwitering van zaken, wordt in eene der eerste Zuid-Hollandsche Steden, tegen p°. October ter overneming aangeboden: Een sedert jaren gevestigde BOEKHANDEL, voorzien van goede connectien en correspondentie. Adres onder Letter B., met eigenhandig geteekende, *franco* Brieven, bij den Boekhandelaar G. PORTIELJE, te Amsterdam.

, W. G. KLEMAN, Makelaar, zal ten overstaan van den Notaris Mr. S. DORPER, op Maandag den 26sten Junij 1848, des middags ten EEN URE precies, voor den Stal op de Keizersgracht, bij de Leidschestraat, N°. 3252, te Amsterdam, presenteren te verkoopen: Eenige differente PAARDEN; twee veritable Engelsche Coupékoetsen; een modieuse, niet minder dan nieuwe Zomerwagen, voor 12 personen, met zakkende Glazen; eene Barouchette voor 6 dito; een nieuwe Vigelante voor 4 dito; een Zomerwagen met lederen Kap; een Tweebakswagen, met Riet gevlochtene Bakken; een Tilburrie, alsmede een met trijpt omhangen Lijkkoets en twee fluweelen Paardenkleeden; mitsgaders gemonteerde TUIGEN en STALGOEDEREN. Iemand hier iets ter verkoop bij willende voegen, spreke met gemelden Makelaar.

, G. W. WESSELING zal op Maandag den 26sten Junij 1848, des namiddags ten half drie ure, te Amsterdam, in *de Witte Zwaan*, op den Nieuwendijk, presenteren te verkoopen: Eene extra mooije, nieuw aangekomene partij Greenen en Vuren, Dramsche, Bijhavensche, Riga en Narva Balken, Rigasche Pijphouten, Helsingforsche, Wijburger, Memelsche en Noordsche Deelen, Juffers, Ellens, Eikenhout, een partijtje Eiken Knieën en andere HOUTWAREN. Liggende in den Binnenkant en op den Wal.

, G. J. KOOPMAN, TH. REICHELT en W. C. DE BOSSON zullen op Maandag den 26sten Junij 1848, des middags ten 12 ure, te Amsterdam, in *den Brakken Grond*, in de Nes, presenteren te verkoopen: Extra mooije, nieuw aangekomene NOORDSCHE Balken, Spieren, Ellens, Juffers en Kolders; nieuwe Narva, Dantziger en Riga Balken; extra lange Dantziger, Rigasche, Memelsche, Frederikhavensche, Helsingforsche Deelen en Platen, Eiken Balken, Krommers en Dennen. Liggende in de Oude Schans en op de Wallen, volgens Notitien, te bekomen bij ALTIUS & C°.

, P. J. ALKENS en verdere Makelaars, in de Notitie vermeld, zullen op Dingsdag den 27sten Junij 1848, in *den Brakken Grond*, in de Nes, te Amsterdam, des avonds ten vijf ure, presenteren te verkoopen: De SUIKERRAFFINADEURS-GEREEDSCHAPPEN, mitsgaders STOOMKETELS, MACHINERIEN, IJZEREN VORMEN, enz. enz., zich bevindende in de Suikerrafinaderij *het Wapen van Straalsund*, op de Baangracht, bij het Leydsche Plein, N°. 122, en aldaar daags vóór en op den verkoopdag te zien.

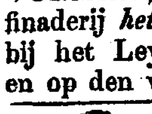

OP WOENSDAG 28 JUNIJ 1848,

des middags ten 12 ure, zal ten sterfhuize van den Heer overledene, op de Buitenplaats *Middelvaart*, aan den Straatweg, nabij Baambrug, ten overstaan van den Notaris S. VAN KEMPEN, publiek worden verkocht: Twee uitmuntende schoone, zwarte, Langstaarten Merriën KOETS-PAARDEN; een niet minder dan nieuwe, geheel naar den smaak bewerkte BRITS-[illegible] een dito CALECHE; een dito TILBURRY; een di[illegible]TTEN- of EZELWAGEN; een dito NARRESLEDE; [illegible]-keurige, net gewerkte, goed geconserveerde KOETS[illegible]AGEN- en NARRENTUIGEN, DEKKEN, BITTEN, ZWEEPEN en andere STALGEREEDSCHAPPEN; alsmede vier stuks uitmuntend HOORNVEE, een EZEL, twee JAGTHONDEN en eenig PLUIMGEDIERTE. Alles daags te voren en op den Verkoopdag voor een ieder te zien. Breeder bij Biljetten omschreven en nader onderrigt ten Kantore van den Notaris S. VAN KEMPEN, te Abcoude, voornoemd.

, ENGESMET en SARLET zullen verkoopen, te Haarlem, in het Proveniershuis, N°. 3, den 11den en 12den Julij 1848: Een zeer solide INBOEDEL, bestaande in fraaije Meubelen, een goed Weerglas, een Vergulde Tafel-Pendule, Porselein, Verlakt- en Koperwerk, Tafel-, Lijf- en Bedlinnen, Vrouwen-Kleederen, goede Bedden, enz.; Goud en Zilver, waaronder een Kerkboek met twee Gouden Sloten, een Gouden Knipbeugel, dito Horologie, Tafel- en ander Zilverwerk, keurige Ivoren Kunststukken (relief), uitmuntend florentijnsch Mosaik-Ancien en hetgeen verder te koop zal aangeboden worden. Alles nagelaten door wijle Mejufvrouw JOHANNA VER EEKEN; den 8sten en 9den particulier en den 10den Julij voor ieder te zien. Het Goud, Zilver en de Kunststukken zullen den 12den Julij, des middags ten 12 ure, verkocht worden.

Bovengemelden zullen den 18den en 25sten Julij zeer belangrijke Verkoopingen van uitmuntende MEUBILAIRE GOEDEREN en RARITEITEN, waaronder een buitengewoon groote Brandspiegel, enz., in het Verkoop-Lokaal houden; zullende de Boedel van wijlen den Wel-Ed. Heer A. WINKLER, op den 18den Julij, apart verkocht worden.

Men gelieve, vooral voor dit laatste gedeelte, op latere Advertentiën te letten.

, W. VAN DER VLUGT, N. J. VAN BEMMEL, J. H. BRINKMAN en J. DE SAUVAGE HAARTMAN, Makelaars, presenteren (als lasthebbende van hunne principalen) op Zaturdag den 8sten Julij 1848, in het Logement *de Gouden Leeuw*, te Haarlem, ten overstaan van den Notaris Æ. WALAARDT SACRÉ, in publieke veiling, te verkoopen: Een groot, hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS en ERVE, staande en gelegen aan de Westzijde van de Lange Veerstraat, over de Korte Veerstraat, te Haarlem, bevattende diverse behangene Beneden- en Boven-Kamers, twee groote Kelders en verdere Commoditeiten; geteekend Wijk 3, N°. 18, bij het Kadaster bekend onder Sectie D, N°. 1187, ter grootte van 1 Roede en 26 Ellen. De bewijzen van eigendom en Veilcontien zullen drie dagen vóór en op den Verkoopdag ter visie liggen, ten Kantore van den Notaris voornoemd; zijnde alles breeder bij Biljet omschreven en nadere informatien te bekomen bij gemelde Makelaars.

, Heden komt van de Pers bij P. N. VAN KAMPEN, te Amsterdam:

STAATKUNDIGE OPMERKINGEN

VAN

O L I V A R I U S.

12e *Stukje. Prijs* 40 *Cents.*

INHOUDENDE: XXX. De Koning in de Constitutionele Monarchie en de Koning in het Ontwerp der Commissie van de Grondwetsherziening. XXXI. De Staatsraad moet behouden blijven; de Meester heeft het gezegd. XXXII. Vrijheid van Godsdienst. XXXIII. Afgefluisterd Gesprek. XXXIV. Bezitten wij een Ministerie? XXXV. Eerbied voor de bestaande Wet, onmisbaar voor eene duurzame Vrijheid. XXXVI. Nederland's Bescherm-Engel waakt nog. XXXVII. Merkwaardige woorden van Lord *Palmerston*.

, J. D. SYBRANDI, te Amsterdam, geeft uit:

DE BOEKANIER.

Dichtstuk, door H. A. MEIJER. Post-formaat; in Karton, met Vignet. TWEEDE DRUK . . *f* 1,80.

HEEMSKERK.

Dichtstuk, door H. A. MEIJER. In gr. 8°. en half Linnen gebonden, met Vignet . . . . . *f* 3,—.

DE IJZEREN KAPEL

der Oude- of Sint-Nikolaas Kerk; eene Bijdrage tot de Geschiedenis der Stad Amsterdam, door P. SCHELTEMA, *Archivarius der Stad Amsterdam.* In gr. 8°.; met Plaat . . . . *f* 1,—.

PLIGT EN ROEPING DER VROUW.

Een Boek voor VROUWEN en MEISJES, door Mrs. ELLIS. Naar de 20ste Engelsche uitgave, door K. SYBRANDI. In gr. 8°. TWEEDE DRUK . . *f* 2,80.

HET BLANKE MEISJE ONDER DE ROODHUIDEN.

Eene Schets van Noord-Amerikaansche Zeden, door CHARLES SEALSFIELD. In gr. 8°. 2 Deelen, met Vignet . . . . *f* 5,70.

DE ZAMENZWEERDER.

Een Verhaal uit de tijden van Romes Republiek, door H. W. HERBERT, Schrijver van *Alice Selby*, *Izabella de Coucy*, *Olivier Cromwelll*. In gr. 8°. 2 Deelen, met Vignet . . . . *f* 7,60.

, Door H. A. M. ROELANDTS, te Schiedam, zal binnen weinige dagen verzonden worden:

DE BLIK OP HET VERLEDENE,

een Rustpunt van vertrouwen

VOOR HET TEGENWOORDIGE;

Leerrede, uitgesproken op den Gedenkdag van *Waterloo*, den 18den Junij 1848,

DOOR

N. A. VAN CHARANTE,

Predikant te Zaandam.

, Op heden is bij den Boekhandelaar S. DE GREBBER SIMONSZ., te Amsterdam, van de Pers gekomen en alom verzonden:

DE DAGUERREOTYPE

verbeterd, vereenvoudigd en volmaakt, of nieuwste vindingen in de Daguerreotype, van den Heer NIEPCE DE SAINT VICTOR, waardoor de middelen aan de hand worden gegeven om alle Afbeeldingen, van welken aard ook, zoo als: Olieverf-Schilderijen, Teekeningen in Sap- en Honigverwen, Oost-Indische Inkt, zwart Krijt en Potlood, zoowel als Gravures, Lithographiën en eindelijk drooge Stempels, overtebrengen op Zilver, Koper, IJzer, Lood Tin, Porselein, Glas, Albast, Ivoor, Papier, enz., en dit niet slechts in het zwart, maar ook in bepaalde kleuren. Prijs *f* –,30.

, Weg nu, Doctors en Apthekers!
Chirurgijns en Beenebrekers!
Holloway, het is gedaan!
Zie mijn Brief maar even aan.
Daar kan ieder Mensch uit leeren,
Hoe de vochtigheid te weren
Uit de *Laars* en uit de *Schoen*;
En daarbij, hoe met fatsoen
Ieder, in deez droeve dagen,
Zijne Laarzen lang kan dragen.
Vijftien Centen . . . hoe gering . . .
En wat een bezuiniging! ! !

Deze *beproefde Middelen*, om Schoenen en Laarzen sterkte en waterdigtheid, benevens die duurzaamheid te geven, dat men dan slechts één paar in plaats van drie paar, in denzelfden tijd, verslijt, zijn in alle Boekwinkels voorhanden.

, Bij den Boekhandelaar NIJHOFF, te Arnhem, wordt uitgegeven:

WANDELINGEN in een gedeelte van Gelderland, of geschiedkundige en plaatsbeschrijvende beschouwing van de Omstreken der Stad Arnhem; met eene Plaat. 5de druk. . . . . *f* 1,50.

WEGWIJZER in de Omstreken der Stad Arnhem. Eene geheel nieuwe Kaart, waarop, in een klein bestek, alle Straat- en Wandelwegen, Hoogten en Laagten, Bosschen en Beken, Land- en Lusthuizen, naauwkeurig en sierlijk zijn aangewezen.

De prijs is: op katoen gedrukt, in étui. . *f* 1,25.
En op papier. . . . . „ 1,00.

TAFEREELEN uit de Omstreken der Stad Arnhem. Een Cahier met twaalf, door A. J. COUWENBERG naar de natuur geteekende en door H. W. COUWENBERG gegraveerde Platen, voorstellende Gezigten op Arnhem, op den Rijn (*bovenover* en *onderlangs*), Doorwerth, den Hemelschen Berg en den Oorsprong, Duno en Hunneschans, Sonsbeek, het Klarenbeeksche Bosch, Rozendaal en Billioen. . . . . *f* 6,00.

EEN GELDERSCH REISJE, van Amsterdam of elders, naar Arnhem, Zutphen, het Loo en Nijmegen, om, in den kortst mogelijken tijd, het allermerkwaardigste aldaar te leeren kennen. *Nieuwe en veranderde uitgave*, 1848. . . . . *f* 0,90.

, Door J. B. VAN LOGHEM JR., te Haarlem, is uitgegeven:

DE GEVOLGEN VAN DE FLESCH,

naar de Engelsche Platen van G. CRUIKSHANK. Met Bijschrift van Dr. J. P. HEIJE.

Prijs 10 Ct. Per 50 Ex. ter verspreiding *f* 4,50.

Moge het Werk de Flesch, met Bijschrift van Dr. HUYDECOPER, veel nut gesticht hebben, deze eenvoudige Prent, waar op één Vel de 8 Platen vereenigd zijn en elke Plaat voorzien is van 5 Dichtregelen van Dr. J. P. HEIJE, zal op grooter en nog gemakkelijker schaal gewis zeer veel goeds uitwerken.

, Bij H. A. KRAMERS, Boekverkooper te Rotterdam, ziet het licht:

DE GESCHIEDENIS

DER

BELASTINGEN IN NEDERLAND,

van de vroegste tijden tot op heden,

MET

eenen beknopten Inhoud der tegenwoordig in werking zijnde Belasting-Wetten,

DOOR

Mr. *P. H. ENGELS,*

Advocaat.

Prijs *f* 2,80.

, De Boekh. C. CAMPAGNE, te Tiel, heeft uitgegeven:

HET VERBAND

TUSSCHEN

CHRISTENDOM EN WIJSBEGEERTE,

door *J. POST Gz.*,

Pred. te Asch. Gr. 8°. Prijs *f* 1,20.

NB. Men leze omtrent dit Werk de gunstige aankondiging, voorkomende in *de Hervorming*, van 14 Junij [illegible]

, Bij D. H. VAN DER SCHEER, te [illegible], is uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

I. PREKEN, uitgegeven om Evangel. licht te verspreiden en Christelijk leven aantekweeken. 1848. N°. [illegible]

Dit Werk, zoo bijzonder geschikt voor huisselijke Godsdienst-oefeningen, in alle standen der Maatschappij, is, door deszelfs waarde en goedkoopheid, in veler handen. De prijs is slechts *f* 1,20 en daarvoor ontvangt men *twaalf* Preken, van verschillende en geachte-Kanselredenaren. De Inteekening staat voortdurend open en kan bij iederen Boekhandelaar geschieden.

II. AL DE BOEKEN DES NIEUWEN VERBONDS, in doorloopenden tekst, volgens de tegenwoordige spelling gedrukt en, door verbetering in lezing en vertaling, tot handgebruik ingerigt; met een nieuw en naauwkeurig Kaartje van het Joodsche Land, à *f* 2.

Men leze over deze nieuwe vertaling de beoordeeling in de *Hervorming*, te Zalt-Bommel, bij *Noman* uitgegeven, en ieder Bijbelvriend zal deze verbeterde overzetting aankoopen.

III. VERHANDELING over het wenschelijke eener verbeterde overzetting des Bijbels, à *f* 0,60.

IV. HANDBOEKJE OVER DE BOOMKWEEKERIJ, à *f* 0,25.

V. LIJST VAN INTEEKENING op den gelithographeerden naam JEZUS CHRISTUS, in BEELDWERK, à *f* 0,50.

De uitgave van dit Plaatwerk is in 1847 door den Heer *H. Clewits* ondernomen, doch, door deszelfs overlijden, onuitgevoerd gebleven; hetzelve zal nu door den bovengenoemden Boekverkooper uitgegeven worden en zullen de Exemplaren, waarvoor bij wijlen den Heer *H. Clewits* geteekend is, binnen kort aan de Inteekenaren afgeleverd worden.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.